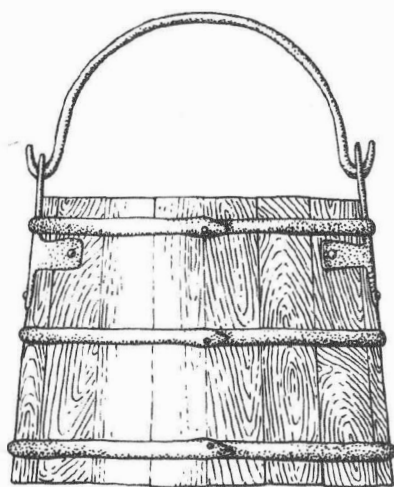

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

Rettungsgrabung bei Kyjovice / Bez. Znojmo/. Beim Aushub einer Bewässerungsrinne im Kataster von Kyjovice wurden insgesamt 25 Skelettgräber gestört. Auf den Profilen hat man festgestellt, dass die Skelette in Strecklage am Rücken lagen und von W-O orientiert waren; in einem von den Gräbern waren Reste einer Holzverschalung. Das Gräberfeld kann man offensichtlich in den jungburgwall zeitlichen Abschnitt legen. 100 m südwestlich von diesen Gräbern wurde im Profil ein Brandgrab aus der römischen Kaiserzeit erfasst, das ein Gefäß mit verbrannten Knochen und den Teil eines eisernen Eimergriffes mit Atache enthielt.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM U KUŘIMI /okr. Brno - venkov/

Václav Růžička, Kuřim - Dagmar Vorlíčková, AÚ ČSAV Brno

Ve dnech 24. - 29. října byl proveden záchranný výzkum na skryté ploše trasy nového vodovodu pro TOS Kuřim. Lokalita se nachází severně od Kuřimi v trati "Za Špihlíkem", v prostoru vymezeném na ZM ČSSR 1:25 000, list 24 322, body se souřadnicemi 58 mm od Z s. č. a 155 mm od J s. č. a 86 mm od Z s. č. a 166 mm od J s. č.

Na úseku dlouhém 1 km bylo celkem prozkoumáno devět sídlištních objektů. Šest z nich náleží kultuře s vypíchanou keramikou a mimo keramiky obsahovaly početnou kostěnou a štípanou industrii a zvířecí kosti. Zbývající tři objekty lze datovat do období kultury horákovské, střední doby hradištní a mladší doby hradištní.

Získané poznatky o sídlišti kultury s vypíchanou keramikou je možno doplnit informací V. Růžičky /archív AÚ ČSAV Brno, čj. 842/85/, který zde již v roce 1979 zjistil část sídlištního objektu s bohatým keramickým materiálem.

Rettungsgrabung bei Kuřim / Bez. Brno-venkov/. Bei der Rettungsgrabung auf der Trasse der Wasserleitung für TOS Kuřim wurden nördlich von Kuřim neun Siedlungsobjekte der Kultur mit Stichbandkeramik, ferner der Horákov-Kultur, aus der mittleren Burgwallzeit und aus der jüngeren Burgwallzeit untersucht.

ZÁCHRANNÝ A SONDÁŽNÍ VÝZKUM V KŘIŽANOVICÍCH /okr. Vyškov/

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno
/Tab. 4 /

Při prohlídce známého výšinného sídliště na návrší "Člupy" mezi Křižanovicemi a Marefami¹ zjistil referent, že na lokalitě se uskutečnil menší výkop o rozměrech přibližně 5 x 1 m, který narušil 2 sídlištní objekty a částečně protnul menší terénní vlnu směřující napříč návrším. Záchranný výzkum, provedený v říjnu 1984, se proto neomezil pouze na prozkoumání narušených objektů, ale zaměřil se i na zjištění fortifikace lokality. Ve směru delší osy sídliště v poloze "Zámeček", nacházející se na katastru obce Křižanovice /zbývající část návrší Člupy se rozkládá již na katastru obce Marefy/, byla položena sonda o rozměrech 22 x 2 m, která protínala zmíněný výkop. Sonda musela být ve dvou místech částečně rozšířena, aby se mohly prozkoumat zachycené objekty. Při výzkumu jsme objevili celkem 15 objektů, vesměs datovaných do únětické kultury nebo pozdního halštatu. Starobronzové objekty ověřily již z minulosti známé osídlení naleziště², halštatské objekty prokázaly existenci dosud neznámé výšinné osady z tohoto období.

Zcela jiného charakteru byl objekt 5. Kruhový žlábek o maximálním průměru téměř 7 m měl šířku 15 až 30 cm a zachovanou hloubku 30 cm. V jeho výplni bylo pouze několik atypických střepeů, takže jeho chronologické zařazení zůstává otevřeno. Jediným spolehlivým dokladem pro datování je zatím neprozkoumaný halštatský objekt /patrně chata/, který v jedné části narušil žlábek. Tvarem a rozměry značně připomíná obdobné žlábkové hroby kultury se zvoncovitými poháry³. Případná hrobová jáma uprostřed kruhového žlábků však byla zničena halštatskou jámou, která se nacházela přesně uprostřed tohoto objektu.

Cenným přínosem výzkumu je zjištění stavební destrukce, která se projevila v profilu sondy v délce přibližně 6 metrů a mocnosti až 30 cm. Destrukci, rozkládající se na vrstvě humusu a překrytou novou vrstvou humusu, tvořila spráš s pískem promíchaná kousky spálené hlíny a uhlíky. Datování je dáno halštatskými střepeů v destrukci a halštatským objektem, nacházejícím se pod touto destrukcí. Podle všeho jde o zbytek hliněného valu, který se rozkládal ve směru příčné osy této výšinné polohy. Na zbývajících okrajových částech nejsou patrné žádné náznaky opevnění, což je ovšem lehce vysvětlitelné velmi příkrými svahy návrší. Pouze před terénní vlnou, což je pozůstatek zmíněného valu, se nachází další, stejně orientovaný, avšak mnohem výraznější val, jehož datování bude nutno ověřit budoucím výzkumem.

Poznámky:

- 1 M. Chleborád, Poslední archaeologické výzkumy na Bučovsku, Pravěk č. 4-6, Brno 1928, 3.
- 2 M. Chleborád, op. cit., 4-9, tab. I.

3 Z. Měřínský- S. Stuchlík, Hroby kultury se zvoncovitými poháry a středodunajské mohylové kultury v Bulharech, okr. Břeclav, AR XXXII, 1980, 373-376, obr. 5.

Rettungs- und Tastgrabung in Křižanovice / Bez. Vyškov/. Auf der bekannte Höhen - siedlung auf der Anhöhe "Člupy" zwischen Křižanovice und Marefy¹ verwirklichte man eine archäologische Rettungsgrabung. Insgesamt hat man 15 Objekte untersucht, die der Úněticer Kultur oder der späten Hall - stattzeit angehören. Von den anderen unterschied sich nur Objekt 5, das ein Kreisgraben im Durchmesser von nicht ganzen 7 m, einer Breite des Gräbchens von 15 - 30 cm und erhaltener Tiefe von 30 cm, war. Das von einer hallstattzeitlichen Hütte gestörte Gräbchen war fundlos. Nach der Form und Ausmassen hat es eine Reihe von Analogien in der Glockenbecherkultur³. Ein eventuelles Zentralgrab war jedoch durch eine hallstattzeitliche Grube vernichtet worden. Ferner gelang es eine Baudestruktion zu erfassen, die vermutlich der Rest eines hallstattzeitlichen Walles ist.

FORTSETZUNG DER FESTSTELLUNGSGRABUNG IN LECHOTICE /Bez. Kroměříž/

Helena Chybová, Museum Kroměřížska

/Taf. 5, 6/

Im Jahre 1984 setzte das Museum Kroměřížska mit der Untersuchung der slawischen Siedlung bei der Gemeinde Lehotice, im Hlešover Raum, mit dem Ziel fort, die Randteile der besiedelten Fläche zu erfassen. Die Grabung in der Flur "Zálehutěf" bewies nur geringe Spuren einer slawischen Besiedlung, die durch Funde einer entwickelten mittelburgwallzeitlichen Keramik vertreten war. Sie belegte jedoch eine ältere Besiedlung, durch Funde in die jüngere Stein- und die römische Kaiserzeit datiert.

Im nordöstlichen Teil der untersuchten Fläche hat man eine Grube mit einem neolithischen Herd erfasst, Bruchstücke älterer Volutenkeramik und Hornstein-Spaltindustrie enthaltend. Aus der Ausfüllung des Objektes wurde eine grössere Menge von verkohlten Holzresten und Getreide gewonnen.

In nächster Nähe der Grube stellte man den Grundriss einer Hütte von ungefähr rechteckiger Form mit abgerundeten Ecken und einer nischenförmig erweiterten Südwand, im Ausmasse von 390 x 300 cm fest. Die Fläche der Hütte war verhältnismässig genau durch einen Lehmewurffussboden begrenzt, der brandge - härtet und seicht / 10 - 15 cm / in das Lössliegende eingelassen war. Die Konstruktion des Wohnbaues ruhte auf Pfosten, die in der Mitte der kürzeren Wände angebracht waren, und auf den gegenüberliegenden Pfosten - paaren in den längeren Wänden des Wohnbaues. Bei der Nische der Südwand war eine weitere Pfostengru - be festgestellt worden, die offensichtlich mit der Überdachung des Eintrittsteiles zusammenhängt.

Aus der Ausfüllung des Objektes hat man Bruchstücke von groben Topfformen mit einer Verzierung in Form von Grübchen, Nagelritzen und gebrochenen Linien, ferner Bruchstücke von Schüsselformen mit eingezogenem Rand, in einigen Fällen mit Kammwellenlinien verziert, gewonnen. Die feine Keramik vertreten Bruchstücke mit Zahnradverzierung, Stempeln und Scherben schwarz geglätteter Keramik. Aus dem Inhalt des Objektes wurde ferner das Bruchstück eines eisernen Messers, das Fragment eines Bronzeblechs, eine Glasperle, eine kleinere Menge an gespaltenen Tierknochen, Bronzeschlacke und gläserne Schlacke - stücke, gewonnen.

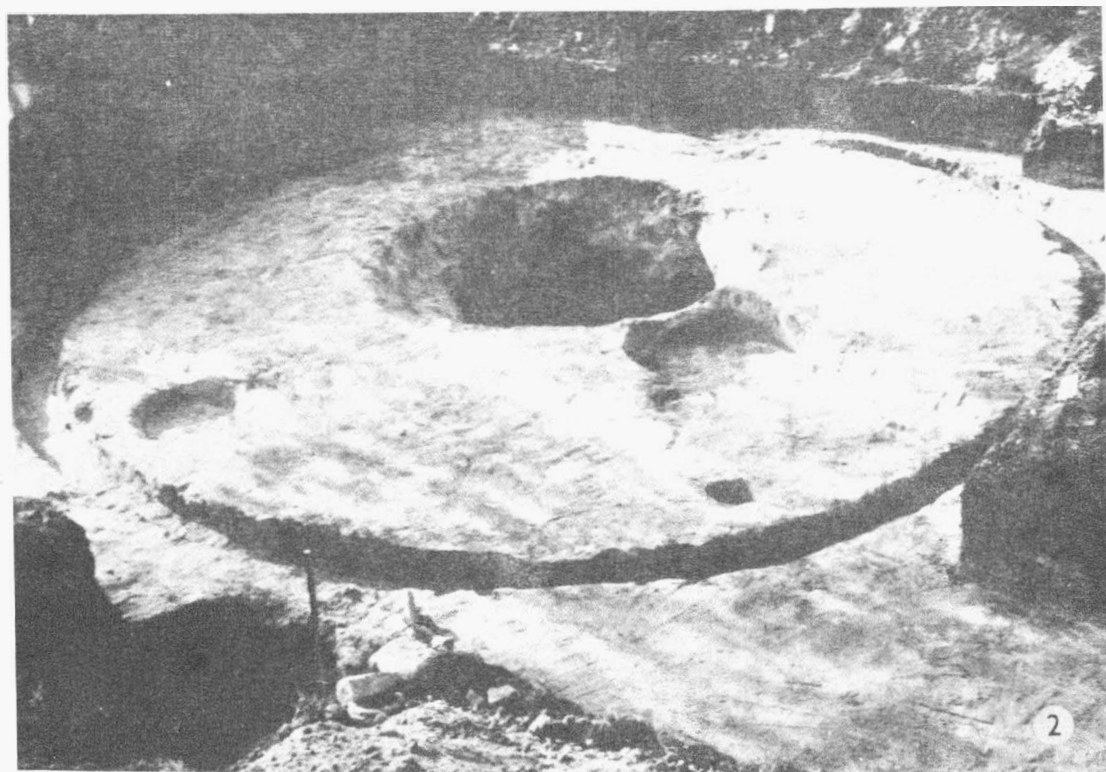
Aufgrund der angeführten Funde kann das Objekt in das Ende des 2. und in die erste Hälfte des 3. Jahr - hunderts datiert werden.

TERÉNNÍ PRŮZKUM VE SLAVKOVĚ /okr. Uherské Hradiště/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Autor zprávy uskutečnil v květnu 1984 terénní průzkum menší fortifikace v prostoru "Kamenný čupek" jižně od obce Slavkov. Lokalita se nachází 200 - 300 m západně od kóty 484 - Kolo, v severním předhůří Bílých Karpat. Vzhledem na hustý porost nebylo možno provést podrobné zaměření hradiště, jak bylo původně plánováno. Lokalita je datována keramikou, získanou ve výkopu partizánského bunkru z období II. světové války, který narušil na východní straně val, do období bošácké kulturní skupiny a laténské kultury. Cirka 300 m vzdušnou čarou na západ se nachází v prostoru kóty 401 /katastr Boršic/ mohutné hra - disko s kamennými valy, datované s největší pravděpodobností do období lidu popelnicových polí a slovanského.

Terrainuntersuchung in Slavkov / Bez. Uherské Hradiště/. Im Mai hat sich eine Terrainuntersuchung des Burgwalltes aus dem Zeitausschnitt der Bošáca Kulturgruppe und der Latène - kultur in der Flur "Kamenný čupek" im südlichen Teil des Katasters Slavkov verwirklicht.

Tab. 4.

Křižanovice-"Člupy" /okr. Vyškov/. 1 celkový pohled na lokalitu; 2 kruhový žlábeck s halštatskou a únětickou jámou ve středu a kulovými jamkami. - 1 Gesamtansicht auf die Lokalität; 2 Kreisgräbchen mit hallstattzeitlicher und úněticer Grube in der Mitte und Pfostengruben.

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává :	Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef Poulík
Redaktoři:	Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě:	rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk:	VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo:	ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů - neprodejné